

Γράφει ο Μπάμπης Ράκης - bambisrakis@cytanet.com.cy

ΣΤΙΓΜΕΣ ΤΗΣ ΖΩΗΣ

Ο ναργιλές και το ελληνικό καφενείο στην παλιά Ελληνική Αλεξάνδρεια

Στην εποχή μας ο ναργιλές αναστήθηκε από παλιές ξεχασμένες εποχές, και έχει γίνει πολύ της μόδας ανάμεσα στην νεολαία βασικά, τόσο στην Ελλάδα και Κύπρο όσο και στην Αυστραλία.

Λίγοι είναι εκείνοι από τους παλιούς που θυμούνται τα καφενεία με τους ναργιλέδες στην πατρίδα, όπου η λέξη καφενές σημαίνει χώρος αποκλειστικά μόνο για άνδρες.

Έζησα μικρός την εποχή του ναργιλέ σε ελληνικό καφενείο της Αλεξάνδρειας, το οποίο είχε ο πατέρας μου.

Σαν μεγάλωσα λίγο, μετά το σχολείο, πήγαινα στο καφενείο του πατέρα μου και τον βοηθούσα για μερικές ώρες.

Το καφενείο ήταν σε μια πολύ φτωχική συνοικία, πολύ κοντά στο λιμάνι, εκεί που έδεναν τα μεγάλα φορτηγά πλοία για να ξεφορτώσουν κάσες ή σακούλες από τσουβάλι γεμάτα με εμπορεύματα από το εξωτερικό.

Βασικοί πελάτες του καφενείου ήταν οι Αιγύπτιοι αχθοφόροι- οι χαμάλπδες- όπως τους λέγαμε τότε.

Φτωχά κακομοιριασμένα άτομα, αδυνατισμένα, που δούλευαν από το πρωί μέχρι το βράδυ για ψίχουλα. Μερικά γρόσια την ημέρα έπαιρναν.

Φυσικά υπήρχαν και τα αφεντικά Αιγύπτιοι και αυτοί. Ήταν μια άλλη τάξη ανθρώπων. Οι μεσάζοντες, που έρχονταν σε επαφή με τους υπεύθυνους ναυτικούς για την φόρτωση και την ξεφόρτωση του πλοίου.

Ήξεραν λοιπόν πόσους χαμάλπδες χρειαζόταν το κάθε φορτηγό που έδενε στο λιμάνι.

Ένας τόπος που συχνάζαν οι φτωχοί χαμάλπδες, ήταν και το καφενείο του πατέρα μου.

Ξυπνούσαν από τα χαράματα και έρχονταν εκεί. Όσοι κρατούσαν χρήματα-μερικά γρόσια δηλαδή-έμπαιναν στο καφενείο και παράγγειλαν απλό τσάι χωρίς γάλα. Το τσάι το σερβίραμε σε ποτήρια.

Βάζαμε το τσάι- μερικά κουταλάκια- με ζεστό νερό σε μια μεγάλη τσίγκινη τσαγιέρα, την βυθίζαμε στην καυτή άμμο, που από κάτω την ζέσταινε η μεγάλη γκαζιέρα μέχρι να κοχλάσει.

Μετά σε ένα μεγάλο στρογγυλό δίσκο- που έμοιαζε με ταψί- βάζαμε τα άδεια ποτήρια, και τα γεμίζαμε σε συνέχεια με το τσάι.

Πηγαίναμε στα μαρμάρινα τραπέζια και αφήναμε να ποτήρι στον κάθε πελάτη.

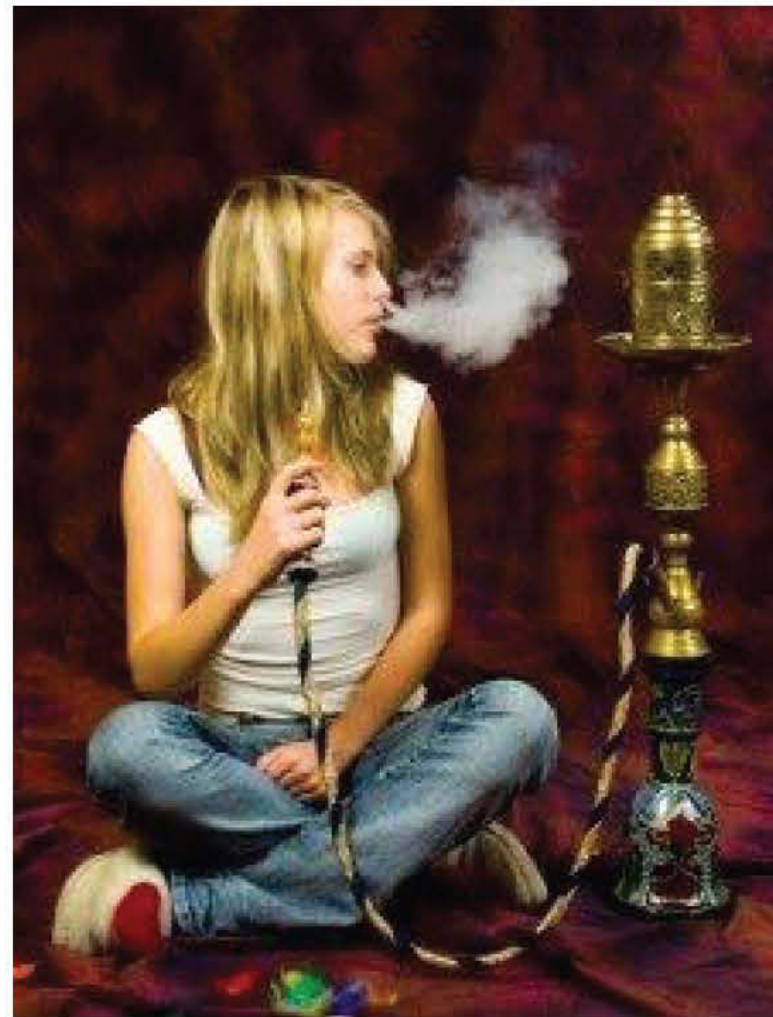
Οι άλλοι χαμάλπδες που δεν βαστούσαν μένανε περιμένοντας και αυτοί τα αφεντικά με την ελπίδα, να σταθούν τυχεροί και να τους καλέσουν για δουλειά. Τις περισσότερες φορές ο πατέρας μου γέμιζε τον δίσκο με ποτήρια με το ζεστό τσάι, πήγαινε έξω και τους έδινε ένα ποτήρι χωρίς να τους ζητήσει χρήματα. Υπήρχαν ανάμεσα σε εκείνους τους φτωχούς χαμάλπδες, άτομα με φιλότιμο. Όταν σχολάγαν το βράδυ έρχονταν και του έδιναν τα χρήματα για το πρωινό τσάι.

Όμως ας έρθουμε στους ναργιλέδες και τα αφεντικά των χαμάλπδων. Εκείνοι

ερχόντουσαν πολύ αργότερα, και στέκονταν έξω στο πεζοδρόμιο. Όταν επέλεγαν όσους εργάτες ήθελαν έμπαιναν με ύφος Πασά στο καφενείο, που είχε πααδειάσει από τους χαμάλπδες, διάλεγαν το τραπέζακι που τους άρεσε και παράγγελλαν τον ναργιλέ τους.

Ο πατέρας μου είχε από πολύ ενωρίς αλλάξει το νερό του ναργιλέ, έβαζε τα μικρά φύλλα καπνού-το τουμπεκί-Ήταν έτοιμα και τα κάρβουνα.

Με το που ζητούσαν οι εκλεκτοί πελάτες τον ναρ-

γιλέ, τα είχε όλα έτοιμα και πήγαινε κοντά τους, καλημερίζοντας τους.

Αυτοί ήταν οι πελάτες μιας άλλης τάξης. Φορούσαν το κόκκινο φέσι και μια ωραία

άσπρη κελεμπία, φρεσκοξυρισμένοι και μας κοιτούσαν αφ' υψηλού. Κάθονταν με τις ώρες κουβεντιάζοντας ο ένας άλλου, «φουμάροντας τον ναργιλέ».

ΖΗΤΟΥΝΤΑΙ ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ!

Η επιτυχία της στήλης «Ένας φίλος ήρθε από τα παλιά φορτωμένος με χιλιάδες αναμνήσεις» που γράφουν ο ΓΡΗΓΟΡΗΣ ΧΡΟΝΟΠΟΥΛΟΣ και ο ΓΙΩΡΓΟΣ ΧΑΤΖΗΒΑΣΙΛΗΣ κάθε Τετάρτη στον «Κόσμο της Τρίτης Ηλικίας» και αγαπήσατε, μάς επιβάλλει να την αυξήσουμε σε δύο σελίδες για να δώσουμε την ευκαιρία στους αναγνώστες μας να δημοσιεύσουν τις δικές τους αναμνήσεις με φωτογραφίες από σημαντικές στιγμές της ζωής τους στους Αντίποδες. Μόνο με τη βοήθειά σας θα καταγράψουμε για τις επόμενες γενιές τη ζωή, τους αγώνες, τις θυσίες, τα μεγάλα έργα και τους αρχιμάστορές τους μετανάστες που ήρθαν με το τίποτε και έφτιαξαν τα πάντα για την οικογένειά τους και για την Ελλάδα. Οι αναγνώστες μας θα μπορούν ακόμη ν' απαντούν στις απόψεις του Γρηγόρη και του Γιώργου, ή και να συμπληρώνουν τις αναμνήσεις τους.

Την επικοινωνία σας με τη στήλη, «Ένας φίλος ήρθε από τα παλιά φορτωμένος με χιλιάδες αναμνήσεις», μπορείτε να στείλετε με e-mail: kosmos@kosmos.com.au ή στη διεύθυνση: Shop 7/5 Belgrave St, Kogarah, NSW, 2217

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Τα κείμενά σας θα διορθώνονται για τυχόν λάθη, αλλά δεν θα αλλοιώνονται και οι φωτογραφίες σας θα επιστρέφονται αμέσως μετά τη δημοσίευση.

**ΓΡΑΨΕ ΚΑΙ ΤΗ ΔΙΚΗ ΣΟΥ ΙΣΤΟΡΙΑ
ΣΤΟΝ «ΚΟΣΜΟ» ΤΗΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΣΟΥ**